

## ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАТРИМАННЯ ОСОБИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

### CERTAIN ASPECTS OF PERSON DETENTION UNDER THE CONDITIONS OF THE STATE OF MARTIAL

Вилцан А.О., доктор філософії,  
заступник декана факультету прокуратури  
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Ковальчук Д.Р., студентка III курсу факультету прокуратури  
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кундій А.Ю., студентка III курсу факультету прокуратури  
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Не зважаючи на вторгнення РФ на територію України, не зважаючи на війну РФ проти українського народу, ми продовжуємо жити та творити історію незламної нації.

На жаль, XXI ст. для українського народу – це важкий час. Тому особливої актуальності в цих реаліях набувають питання щодо правового регулювання правовідносин та внесення змін до національного законодавства задля його адаптації до умов воєнного стану.

У статті досліджуються окремі проблеми, які виникають під час затримання особи в умовах воєнного стану, здійснюється аналіз нормативно-правової регламентації вказаного питання. Безпосередньо досліджуються положення Кримінального процесуального кодексу України, Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану» від 14.04.2022 № 2201-IX та Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» від 27.07.2022 № 2462-IX.

Необхідність дослідження вказаної теми обумовлена тим, що під час дії правового режиму воєнного стану можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені статтями 30–34, 38, 39, 41–44, 53 Конституції України, що необхідні для забезпечення можливості запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, які передбачені частиною першою статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

Вказане вище і зумовило розгляд питання щодо дотримання прав і свобод людини і громадянина під час дії правового режиму воєнного стану, зокрема порівняльної характеристики затримання особи у мирний час та особливий період. Зосереджено увагу на порівнянні Законів України, якими під час дії правового режиму воєнного стану було внесено зміни до чинного Кримінального процесуального кодексу у частині затримання особи. Розглянуто питання щодо строків, підстав та суб'єктів здійснення затримання особи. Акцентовано увагу на детальному аналізі різних редакцій статті 615 Кримінального процесуального кодексу України.

У статті розкрито значення та особливості затримання особи під час воєнного стану та зроблено висновок про необхідність подальшого дослідження вказаного питання на доктринальному рівні з метою удосконалення національного кримінального процесуального законодавства.

**Ключові слова:** воєнний стан, кримінальне провадження, затримання особи, підозра.

Regardless of the invasion of the Russian Federation on the territory of Ukraine, regardless of the war of the Russian Federation against the Ukrainian people, we continue to live and create the history of an indomitable nation.

Unfortunately, the XXI century. This is a difficult time for the Ukrainian people. Therefore, in these realities, questions regarding the legal regulation of legal relations and the introduction of changes to the national legislation in order to adapt it to the conditions of martial law become especially relevant.

The article examines individual problems that arise during the detention of a person under martial law, and analyzes the legal regulation of the specified issue. The provisions of the Criminal Procedural Code of Ukraine, the Law of Ukraine «On Amendments to the Criminal Procedural Code of Ukraine on Improving the Procedure for Criminal Proceedings in Martial Law» dated 04.14.2022 No. 2201-IX and the Law of Ukraine «On Amendments to the Criminal Procedural Code of Ukraine» are directly investigated on the improvement of certain provisions of pre-trial investigation under martial law» dated 07.27.2022 No. 2462-IX.

The need to study the specified topic is due to the fact that during the operation of the legal regime of martial law, the constitutional rights and freedoms of a person and a citizen, provided for in Articles 30–34, 38, 39, 41–44, 53 of the Constitution of Ukraine, which are necessary to ensure the possibility of introducing and implementation of the measures of the legal regime of martial law, which are provided for by the first part of Article 8 of the Law of Ukraine «On the legal regime of martial law».

The above-mentioned led to consideration of the issue of observing the rights and freedoms of a person and a citizen during the operation of the legal regime of martial law, in particular, the comparative characteristics of the detention of a person in peacetime and a special period. Attention is focused on the comparison of the Laws of Ukraine, which, during the legal regime of martial law, amended the current Criminal Procedure Code regarding the detention of a person. The issue of terms, grounds and subjects of detaining a person was considered. Attention is focused on the detailed analysis of various versions of Article 615 of the Criminal Procedure Code of Ukraine.

The article reveals the meaning and features of the detention of a person during martial law and concludes on the need for further research on the specified issue at the doctrinal level in order to improve the national criminal procedural legislation.

**Key words:** martial law, criminal proceedings, detention of a person, suspicion.

**Постановка проблеми.** Указом Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» у зв'язку з військовою агресією РФ проти України на території нашої держави запроваджено воєнний стан, який станом на сьогодні є пролонгованим. За таких реалій з 24 лютого 2022 року існувала та продовжує існувати нагальна потреба щодо адаптації законодавства України до викликів сьогодення деталь-

ного аналізу особливостей затримання особи в умовах воєнного стану.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** У зв'язку зі швидким темпом змін Кримінального процесуального законодавства, питання особливостей затримання особи в умовах воєнного стану були предметом наукових досліджень Гловюк І.В., Тетерятник Г.К., Рогальської В.В., Завтура В.А. Зацікавленість до вказаного питання пояс-

нюються останніми змінами законодавства, які зумовлені збройною агресією РФ проти України, тобто запровадженням особливого режиму, і потребують детального аналізу.

**Метою статті** є дослідження особливостей затримання особи в умовах воєнного стану.

**Виклад основного матеріалу.** Відповідно до статті 3 Конституції України, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [1].

XXI ст. для нас – це час «неочікуваних сюрпризів», спочатку пандемія гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, далі – «спеціальна воєнна операція», що є повномасштабною війною проти українського народу, тому обмеження прав і законних інтересів осіб стає вимушеною необхідністю для подолання багатьох наслідків, спричинених зазначеними обставинами, та нормалізації життєво важливих сфер. У зв'язку з цим відповідної трансформації потребував і порядок здійснення кримінального провадження, оскільки згідно з приписами статті 4 Кримінально процесуального кодексу (далі – КПК), кримінальне провадження на території України здійснюється з підстав та в порядку, передбачених цим Кодексом, незалежно від місця вчинення кримінального правопорушення. Також виключно Кримінальним процесуальним кодексом встановлені підстави і порядок застосування до особи запобіжного заходу у вигляді затримання [2].

За загальним правилом, відповідно до частини 1 статті 207 КПК, ніхто не може бути затриманий без ухвали слідчого судді, суду, крім випадків, передбачених цим Кодексом [2].

Однак частина 2 статті 207 КПК містить виняток, відповідно до якого кожен має право затримати без ухвали слідчого судді, суду будь-яку особу, крім осіб, зазначених у статтях 482 і 482<sup>2</sup> цього Кодексу:

1) при вчиненні або замаху на вчинення кримінального правопорушення;

2) безпосередньо після вчинення кримінального правопорушення чи під час безперервного переслідування особи, яка підозрюється у його вчиненні [2].

Крім того, відповідно до частини 3 статті 207 КПК, кожен, хто не є уповноваженою службовою особою (особою, якій законом надано право здійснювати затримання) і затримав відповідну особу в порядку, передбаченому частиною другою цієї статті, зобов'язаний негайно доставити її до уповноваженої службової особи або негайно повідомити уповноважену службову особу про затримання та місцезнаходження особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення [2].

У статті 208 КПК закріплено порядок затримання особи уповноваженою службовою особою. Відповідно до ч. 1 цієї статті уповноважена службовою особою має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді позбавлення волі, лише у випадках, якщо особа, підозрюється у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді позбавлення волі, то лише за наступних підстав: 1) якщо цю особу застали під час вчинення злочину або замаху на його вчинення, 2) якщо безпосередньо після вчинення злочину очевидець, в тому числі потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин, 3) якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України; 4) якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні злочину, передбаченого статтями 255, 255<sup>1</sup>, 255<sup>2</sup> Кримінального

кодексу України, уповноважена службовою особою має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу [2].

У випадках, якщо особа, підозрюється у вчиненні злочину, за який передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, уповноважена службовою особою має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні злочину, виключно у випадку, якщо підозрюваний не виконав обов'язки, покладені на нього при обранні запобіжного заходу, або не виконав у встановленому порядку вимог щодо внесення коштів як застави та надання документа, що це підтверджує (ч. 2 ст. 208 КПК) [2].

Також уповноважена службовою особою, слідчий, прокурор може здійснити обшук затриманої особи з дотриманням правил, передбачених частиною сьомою статті 223 і статтею 236 цього Кодексу (ч. 3 ст. 208 КПК) [2].

Обов'язки уповноваженої службової особи, що здійснила затримання особи детально викладені у частині 4 статті 208 КПК.

По-перше, уповноважена службовою особою повинна негайно повідомити затриманому зрозумілою для нього мовою підстави затримання та у вчиненні якого злочину він підозрюється.

По-друге, також роз'яснити право мати захисника, отримувати медичну допомогу, давати пояснення, показання або не говорити нічого з приводу підозри проти нього.

По-третє, негайно повідомити інших осіб про його затримання і місце перебування відповідно до положень статті 213 цього Кодексу, та вимагати перевірку обґрунтованості затримання та інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом [2].

Якщо, особа затримана у зв'язку з її розшуком компетентним органом іноземної держави для притягнення до кримінальної відповідальності або виконання вироку, роз'яснюється її право надати згоду на видачу (екстрадицію) для застосування процедури видачі (екстрадиції) у спрощеному порядку, а також право на відмову від застосування спеціального правила щодо меж кримінальної відповідальності у разі надання згоди на її видачу (екстрадицію) [2].

Уповноважена службовою особою, що здійснила затримання особи, яка розшукується Міжнародним кримінальним судом або стосовно якої надійшло прохання Міжнародного кримінального суду про тимчасовий арешт або про арешт і передачу, також роз'яснює особі її право надати згоду на передачу до Міжнародного кримінального суду у спрощеному порядку [2].

Обов'язковою умовою при затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину є складання протоколу, в якому, крім відомостей, передбачених статтею 104 цього Кодексу, зазначаються: місце, дата і точний час (година і хвилини) затримання відповідно до положень статті 209 цього Кодексу; підстави затримання; результати особистого обшуку; клопотання, заяви чи скарги затриманого, якщо такі надходили; повний перелік процесуальних прав та обов'язків затриманого. У разі якщо на момент затримання прізвище, ім'я, по батькові затриманої особи не відомі, у протоколі зазначається докладний опис такої особи та долучається її фотознімок. Протокол про затримання підписується особою, яка його склала, і затриманим. Копія протоколу негайно під розпис вручається затриманому та надсилається прокурору (згідно з ч. 5 ст. 208 КПК) [2].

Таким чином, законне затримання службовою особою регламентовано статтею 208 КПК, чітко закріплюючи підстави та порядок такого затримання.

Вказаний вище порядок затримання особи регламентує дії уповноважених осіб в мирний час. Однак з моменту введення на території України правового

режиму воєнного стану окрім загальних положень щодо затримання особи необхідно застосовувати положення статті 615 КПК [2]. З 24 лютого 2022 року зміни до КПК, а саме статті 615 КПК вносилися двічі. Вперше Законом України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану» від 14.04.2022 № 2201-IX [3], а вдруге – Законом України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» від 27.07.2022 № 2462-IX [4].

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану» від 14.04.2022 № 2201-IX визначено, що, якщо наявні випадки для затримання особи без ухвали слідчого судді, суду, визначені статтею 208 цього Кодексу, або виникли обґрунтовані обставини, які дають підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні злочину, – уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду або постанови керівника органу прокуратури затримати таку особу [3].

Строк затримання особи без ухвали слідчого судді, суду чи постанови керівника органу прокуратури під час дії воєнного стану не може перевищувати двохсот шістнадцяти годин з моменту затримання, який визначається згідно з вимогами статті 209 цього Кодексу [3].

Затримана без ухвали слідчого судді, суду чи постанови керівника органу прокуратури особа під час дії воєнного стану не пізніше двохсот шістнадцяти годин з моменту затримання повинна бути звільнена або доставлена до слідчого судді, суду чи керівника органу прокуратури для розгляду клопотання про обрання стосовно неї запобіжного заходу [3]. Головною новелою вказаного Закону було збільшення строку, на який могла бути затримана особа без ухвали слідчого судді з трьох до дев'яти діб.

Однак згодом положеннями Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» від 27.07.2022 № 2462-IX, які є чинними станом на сьогодні, встановлено, що особливий режим кримінального провадження в умовах воєнного стану закріплений статтею 615 Кримінального процесуального кодексу, а саме частиною 1 пунктом 6, згідно якої, уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду затримати таку особу, коли наявні випадки для затримання особи без ухвали слідчого судді, суду, визначені статтею 208 цього Кодексу, або виникли обґрунтовані обставини, які дають підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні злочину [4].

Строк затримання особи без ухвали слідчого судді, суду не може перевищувати строк, визначений ч. 1 статті 211 цього Кодексу, а саме сімдесяти двох годин з моменту затримання (згідно з ч. 1 пунктом 6 КПК) [2].

Якщо в умовах воєнного стану відсутня об'єктивна можливість доставити затриману особу до слідчого судді, суду у строк, передбачений статтею 211 цього Кодексу, розгляд клопотання про обрання стосовно неї запобіжного заходу здійснюється із застосуванням доступних технічних засобів відеозв'язку з метою забезпечення дистанційної участі затриманої особи [2].

Якщо затриману особу неможливо доставити до слідчого судді, суду у строк, передбачений статтею 211 цього Кодексу, для розгляду клопотання про обрання стосовно неї запобіжного заходу або забезпечити її дистанційну

участь під час розгляду відповідного клопотання, така особа негайно звільняється [2].

Таким чином, стаття 615 КПК у останній редакції, передбачає, що строки затримання особи без ухвали слідчого судді у воєнний стан, є тотожними із загальними строками затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Однак винятком із загального правила є можливість розгляду клопотання за допомогою технічних засобів відеозв'язку з метою забезпечення дистанційної участі затриманої особи.

Також слід зазначити, що за загальним правилом, відповідно до ч. 1 статті 210 КПК уповноважена службова особа спочатку зобов'язана доставити затриману особу до найближчого підрозділу органу досудового розслідування, в якому негайно реєструються дата, точний час (година і хвилини) доставлення затриманого та інші відомості, передбачені законодавством, а потім у визначені строки статті 211 КПК, особу повинні доставити до суду для розгляду клопотання про обрання стосовно неї запобіжного заходу [2].

Однак, Законом України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану» від 14.04.2022 № 2201-IX», затримана без ухвали слідчого судді, суду чи постанови керівника органу прокуратури особа під час дії воєнного стану не пізніше двохсот шістнадцяти годин з моменту затримання повинна бути звільнена або доставлена до слідчого судді, суду чи керівника органу прокуратури для розгляду клопотання про обрання стосовно неї запобіжного заходу [3].

Таким чином, не лише суд як орган, наділений повноваженням розгляду клопотання про обрання щодо особи запобіжного заходу, а й керівник органу прокуратури. Тобто відбулося розширення суб'єктного складу щодо переліку осіб уповноважених на розгляд клопотання про обрання до особи запобіжного заходу.

Однак, що стосується чинного КПК, то Законом України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» від 27.07.2022 № 2462-IX внесено зміни до статті 615, а тому доставити затриману особу можна лише до слідчого судді, суду для розгляду клопотання про обрання стосовно неї запобіжного заходу [4]. Таким чином положення щодо повноважень керівника органу прокуратури із вказаного питання знову виключили.

Окрім того, варто звернути увагу ще на один момент, а саме – повідомлення про підозру особі, яка була затримана у порядку статті 208 КПК.

Так, до 24 лютого 2022 року, відповідно до ч. 2 статті 278 КПК, письмове повідомлення про підозру затриманій особі вручалось не пізніше двадцяти чотирьох годин з моменту її затримання [2].

Однак, у особливий період, Законом України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану» від 14.04.2022 № 2201-IX, у разі наявності об'єктивних обставин, що унеможливають вручення затриманій особі письмового повідомлення про підозру у строки, встановлені статтею 278 цього Кодексу, якщо такі процесуальні дії здійснюються в умовах воєнного стану, строк для вручення письмового повідомлення про підозру затриманій особі може бути продовжено до сімдесяти двох годин. У разі якщо особі не вручено повідомлення про підозру упродовж сімдесяти двох годин з моменту її затримання, така особа підлягає негайному звільненню [3].

Продовження законодавцем граничного строку вручення письмового повідомлення про підозру не обмежує права затриманої особи, оскільки процесуальний статус

підозрюваного вона отримує з моменту фактичного затримання, а отже і скористатися усіма права, якими їй наділив законодавець, може незалежно від вручення письмового повідомлення про підозру. Водночас, таке суттєве збільшення граничного строку може впливати на належність забезпечення права на інформування, а саме на реалізацію одного з його змістовних елементів – право на справедливий судовий розгляд [5].

Так, згідно з положеннями Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» від 27.07.2022 № 2462-IX, які є чинними на сьогодні, встановлено, що у разі наявності об'єктивних обставин, що унеможливають вручення затриманій особі письмового повідомлення про підозру у строки, встановлені статтею 278 цього Кодексу, якщо такі процесуальні дії здійснюються в умовах воєнного стану, то строк для вручення письмового повідомлення про підозру затриманій особі може бути продовжено до сорока восьми годин [4]. У разі якщо особі не вручено повідомлення про підозру упродовж сорока восьми годин з моменту її затримання, така особа підлягає негайному звільненню (ч. 7 ст. 615 КПК) [2].

Таким чином, законодавець в частині 7 статті 615 спочатку значно збільшив граничний строк для вручення письмового повідомлення про підозру затриманій особі – з двадцяти чотирьох годин, яке регламентовано в ч. 2 ст. 278 КПК України до сімдесяти двох [2]. Збільшення строку для здійснення вищезазначеної процесуальної дії обумовлено особливим режимом здійснення досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції чи заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації та/або інших держав проти України [6 с. 34]. Але потім, Законом України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» від 27.07.2022 № 2462-IX, зменшив до сорока восьми годин [4].

Таким чином, за загальним правилом, письмове повідомлення про підозру затриманій особі вручається не пізніше двадцяти чотирьох годин з моменту її затримання, а під час дії правового режиму воєнного стану, строк для вручення письмового повідомлення про підозру затриманій особі може бути продовжено до сорока восьми годин.

**Висновки.** Кримінальне процесуальне законодавство України зазнає постійних змін та доповнень. Так, зосередивши увагу на деяких аспектах затримання особи в умовах воєнного стану, нами було зроблено детальний аналіз змін і доповнень КПК до статті 615. Проаналізувавши Закон України: «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану» від 14.04.2022 № 2201-IX, а також – Закон України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих

положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» від 27.07.2022 № 2462-IX, авторам статті зроблено наступні висновки.

По-перше, обмеження прав і законних інтересів осіб стає вимушеною необхідністю для подолання наслідків війни. Тому в особливий період, Законом України: «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану» від 14.04.2022 № 2201-IX було розширено повноваження керівника органу прокуратури, у зв'язку з тим, що постановою керівника органу прокуратури могла бути підставою для затримання особи. Крім того, основними особливостями затримання особи під час воєнного стану було збільшення строку такого затримання від сімдесяти двох годин до двохсот шістнадцяти. Також розширення суб'єктів, які уповноважені розглядати клопотання щодо обрання запобіжного заходу до затриманої особи: стаття 211 КПК закріплює доставлення затриманої особи лише до суду для розгляду відповідного клопотання, а стаття 615 КПК в попередній редакції, протягом певного часу передбачала, що затримана особа повинна бути доставлена до слідчого судді, суду або до керівника органу прокуратури.

По-друге, незважаючи на військовий стан, повинен бути дотриманий принцип справедливості судового розгляду та розумність строків, а тому вже Законом України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» від 27.07.2022 № 2462-IX, внесено зміни, якими максимально наближено права осіб, яких може бути затримано, до положень КПК, які діяли до 24 лютого 2022 року. Мова йде про звуження повноваження керівника органів прокуратури, а саме, що затримана особа повинна бути доставлена лише до слідчого судді та суду для розгляду клопотання про обрання стосовно неї запобіжного заходу. Крім того, лише наявність або відсутність саме ухвали суду або слідчого судді є підставою для затримання особи. Також строки, що зазначені у статті 615 КПК, збігаються з строками, зазначеними у статті 211 КПК.

По-третє, що стосується повідомлення про підозру, яке вручається затриманій особі, то у особливий період спочатку строк було збільшено до 72 годин, а потім зменшено до 48 годин. Ми вважаємо, що зменшення годин, призведе до зменшення випадків обмеження прав та свобод затриманих осіб.

Отже, зміни до КПК, які були внесені Законом України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» від 27.07.2022 № 2462-IX, під час дії особливого періоду забезпечують ефективне виконання захисної функції держави та підтримання правового порядку у суспільстві під час дії воєнного стану, а також здійснення кримінального провадження відповідно до його основоположних засад, зокрема із урахуванням невідчужуваного права людини на свободу.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Tet> (дата звернення: 20.04.2023).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n5092> (дата звернення: 20.04.2023).
3. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану: Закон України від 14.04.2022 № 2201-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2201-20#Text> (дата звернення: 20.04.2023).
4. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану: Закон України від 27.07.2022 № 2462-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2462-20#n50> (дата звернення: 20.04.2023).
5. Справа Маттоціа проти Італії: Рішення ЄСПЛ від 04.08.2001 URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980\\_004](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_004) (дата звернення: 20.04.2023).

6. Гловюк І. В., Тетеряник Г.К., Рогальська В.В., Завтур В.А Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції чи заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав проти України: *науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України (станом на 25 березня 2022 року)*. Львів-Одеса-Дніпро, 2022. 48 с.

7. Кіяниця В.М. Особливості затримання особи в умовах воєнного стану. Актуальні проблеми діяльності органів досудового розслідування в умовах воєнного стану: матеріали наук.-практ. семінару (м. Дніпро, 26 трав. 2022 року). *ДДУВС*, 2022. С. 96–8.